

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de două ori pre septembra: Duminecă și Joiă. — Prenumeratinea se face în Sibiul la expediția foie pre afară la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumeratinei pentru Sibiul este pre ann 7 fl. v. a. ear pre o jumătate de ann 3 fl. 50. Pen-

Nr. 77 ANULU XXI.

Sibiul, în 23 Septembrie (5 Oct.) 1873.

trn celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu ann 8 fl. iera pre o jumătate de ann 4 fl. v. a. Pentru princ. și tierscine pre ann 12 1/2 fl. ann 6 fl. Inseratul se plătesc pentru înaltă ora cu 5 1/2 er. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 er. si pentru a treia repetare cu 3 1/2 er. v. a.

Nr. 202 AEM.

Procopiu

din mil'a lui Dumnedieu dreptcredintiosu Archiepiscopu alu Transilvaniei si Metropolitu alu românilor greco-orientali din Ungaria si Transilvania.

Iubitului cleru si poporu din archidiecesa Transilvaniei: Daru si mila dela Dumnedieu Tatalu si Domnului nostru Iisus Christos!

Dupace placu atotputernicului Dumnedieu a chiamă din vietă pre nevitatulu Archiepiscopu si Metropolitu alu nostru Andreiu Baronu de Siagun'a, — congresulu nationalu alu provinciei nōstre metropolitane convocat la Sibiul pe diu'a 26 Augustu (7 Septembrie) a. c. ne a alesu pre Noi dupa normele statutului organic bisericescu de Archiepiscopu alu Transilvaniei si Metropolitu alu românilor greco-orientali din Ungaria si Transilvania; ér Maiestatea S'a cesarea si apostolico-regesca, gloriosulu domnitoru alu nostru Franciscu Iosifu I-ulu cu preanalt'a resolutione din 17 Septembre nou a. c. s'a induratu preagratisosu a intari acesta alegere.

Facem daru cunoscutu iubitului cleru si poporu alu archidiecesei Nōstre Transilvane: ca dupa cele premise, congresulu nationalu alu provinciei nōstre metropolitane in diu'a de astazi ne a introdusu pre Noi solenelu in scaunulu metropolitano, si cu acesta Noi ca Archiepiscopu si Metropolitu amu intratu in functiune spre a suporta sarcina, ce proveditia dumnedieesca, dupa sufragiul clerului si alu poporului provinciei nōstre metropolitane, o a posu pe umerii Nostru.

Resoluti a urmă pasii binecuvantati ai fericitului Nostru predecesoru, contam la sprigire caldurăsa din partea clerului si a poporului de sub archipastorii Nōstra in tōte acele, ce pe basa institutiunilor canonice ale bisericii nōstre, si mai deaprope pe basa statutului nostru organicu, avemu de a le face pentru folosulu susfletescu alu turmei Nōstre cuventătorie, si preste totu pentru prosperitatea sāntei nōstre bisericii ortodoxe.

Salutându-ve iubitilor fii susfletesci ca nou archipastorul alu vostru, ve postim pre toti la conlucrare zelosa in vi'a Domnului, ca aceea plivita de ori-ce maracini stricatișe, se pota aduce fructele salutarie ale credintiei, dragostei si ale sperantiei crestinesei intru marirea lui Dumnedieu. Dandu-ve totodata binecuvantarea Nōstra archipastorésca, in legatur'a dragostei si a ordului canoniciu ve postim, se Ne cuprindeti si amintiti in sāntele vōstre rugationi.

Datu in resedint'a Nōstra archiepiscopésca-metropolitana in Sibiul, la 16/28 Septembre, anulu Domnului 1873.

Procopiu Ivacicoviciu m/p.
(L. S.) Archiepiscopu si Metropolitu.

Maiestatea Sea c. si r. apostolica prin preanalt'a Sea decisiune dñ 23 Septembre a. c. s'a induratu pre gratiosa a provedé pre inaltu Présantitulu Parinte Archiepiscopu si Metropolitu Procopiu Ivacicoviciu cu demnitatea de consiliariu intimu alu Majest. Sele, fără taxă.

Fiindu eri onomastic'a Majestătiei Sele c. si reg. apostolice a Imperatutui si Regelui Franciscu Iosifu I, s'a celebrat servitul divinu in biseric'a nōstra din cetate, pontificandu Escolent'a Sea Pré-santitulu P. Archieppu si Metropolitu Procopiu, la care Escolent'a Sea a cantat doceologiu si a celiu rugaciunea pentru indelang'a si fericit'a vietă a Maj. Sele.

Cuventarea

Escolentie Sele Présantitului P. Archiepiscopu si Metropolitu Procopiu Ivacicoviciu, rostita cu ocasiunea instalării.

Marit Congresu! Domnilor deputati! Cuventula meu lu facu cătra Voi Domnilor deputati! si prin Voi cătra totu poporului român de marturisirea bisericii nōstre, ce-lu representati d-vos tra sici.

In tōte dilele m'am rogat Domnului cu săntul Esremu: „Dómine dispuneritorul vietiei mele, nu-mi dă mie duchulu lenevirei, alu iobirei de stăparire, si alu grairei indesertu; ci daruesce-mi mie robului teu, duchulu curateniei, alu cugetului smeritul, alu răbdărei, si alu dragostei.“

Auditu-m'a Domnului, scutit'u-m'a Elu, a privit uimitit'a robului seu. Facut'a mie bucuria mare. (Luc'a c. 1. v. 48. 49.)

Eramu pastorii la o turma mica cuventătorie, si la mai mare m'a chiamatu. M'a chiamatu Domnul sa ocupu scaunula Archiepiscopiei si Metropoliei nōstre, Elu a binevoită că acesta chiamare sa se esprime prin votul Vostru Domnilor deputati si iubitilor fii in Christos; care votu acum este recunoscutu si interit de Preluminatulu domnitoru Imperatoru si Rege alu nostru Franciscu Iosifu I. precum intieleseram acesta din preanalt'a resolutione, ce ni s'a cettu.

Marite Congresu! Domnilor deputati!

Primescu acesta grea functione bisericescu, aci in cas'a Domnului, in sati'a representantilor provinciei nōstre bisericesci, si in momentulu acesta solenelu mi aducu aminti, si repetiescu rugaciunea ce mi-au ascultat'o Domnul inainte cu 20 de ani si mai bine, cându amu fostu introdusu de Episcopu in eparchia Aradului; rugaciunea acesta au fostu ceea ce o renvoiecam in urmatorele cuvinte: „Parinte sânte! Padiesce pre ei toti, pre cari i-ai datu mie intru numele teu, că sa sia on's cu mine.“

Sarcina de Metropolitu alu românilor ortodoxi din Ungaria si Transilvania este grea si de mare insemnitate, pentru ca Metropolitulu de aici cuprinde unu scaun vechiu archierescu, la o nație vechia creștină in acesta patria, si e chiamat a fi capu bisericescu alu unui popor, care cu preanalt'a voia a Majestătiei Sele cessare si apostolico-regesci acum e la incepitolu unei ere noue, in care liberu se pota folosi de tōte drepturile acordate prin institutiunile liberali ale bisericii nōstre ortodoxe.

La atât'a insemnitate a sarcinilor metropolitane, cuprinde unu felu de frica inim'a mea, ca ore si-voiu in stare a corespunde pre deplinu detorintelor mele celor multe si grele?

„Ajutoriul meu dela Domnul celu ce a facutu ceriul si pamentul.“

Ajutoriul acesta este radiemulu meu si elu me indemna a primi si a suporta sarcina de Archiepiscopu si Metropolita.

Voi portă acesta sarcina, si voi exercia iurisdictiunea ce este impreunata cu dens'a; o voi exercia asiā, precum demanda săntul Apostolu Pavel; adeca o voi portă „spre zidirea, iera nu spre resirea vōstra“ si asiā „nu me voi rușina“ (Corint. II. cap. 10. v. 8.)

Pre lângă acesta nutrescu sperant'a tare, ca atâtă Voi, onorabilor domni deputati, si iubitii fii susfletesci, cătu si poporul credinciosu, ce v'au trimis aici sunteti deplinu petransi de cunoștiintă a drepturilor si a detorintelor ce le aveți pre te-miulu institutiunilor nōstre bisericesci, precisate in statutul nostru organicu.

Notrescu mai departe sperant'a, ca ve veti folosi de acestea drepturi cu seumpetate, si veti impălini in tōta directiunea detorintele vōstre cu conscientia.

Iubitilor! Lucrându asiā, veti usioră sarcina Archierilor vostri, si deschiliști sarcina Archiepiscopui si Metropolitului vostru.

Pietatea, religiositatea si credint'a vōstra se nu fie mōrtă, ci se fia activa; adeca impreunata cu fapte bune.

Lucrându asiā, veti si adeverati membri ai săntei bisericici, pre carea Domnul Ddieu o a rescumperat cu prea scumpa sângel' unui a nascuta fiu-i sen celui iubit alu Domnului nostru Iisus Christos.

Dóme Ddieu nostru! fă, că cuvintele mele, precum porcedu din inima, asiā sa intre la inim'a fiesce-cârui crescinu, incredintatu pastoriei mele. Fă Dóme! că poporul meu duendu vietă dupa invictatul Tale, sa se faca biserică santita Tie, sa fia locașiu duchului săntu, cāci numai asiā se va binecuvantă si se va premarí prin noi numele Teu celu săntu alu Tataloi, si alu fiuloi si alu săntuloi duchu. Aminu.

Brusel'a 3 Octobre „Echo du Parlament“ anuncia, ca proclamarea monarhiei in Francia este sigura.

Lucrările privitorie la arondarea municipiilor suntu in curgere seriōsa. Cu privire la impartirea Transilvaniei a si urmatu decisionea. „Precomandămu, dice „Pester Lloyd“ se voru formă pre venitoru dincolo de délu mare 8 cercuri de administratie, totu cerculu va ave unu teritoriu de aproape 150 mile cuadrate si o populatiune de circa 250,000 suslute. Aceste 8 jurisdicțiuni au sa se formeze in modulu urmatoriu:

1. Solnocalu interioru si Dobae'a cu Desiulu săn Gher'lă că locu principalu;
 2. Districtulu Nasudului si alu Cetăției de piétra cu Bistrit'a, cea din orma că locu principalu;
 3. Comitatulu Clusiu si Turdei, loculu principalu Clusiu;
 4. Scaunulu Ariesului, comitatulu Albei inferiore cu pările inclavate ale comitatului Albei superiore, loculu principalu Aiudulu;
 5. Partea superioara a pamentului secuiescu, loculu principalu Udvarhely;
 6. Pările inferioare ale districtului Fagarasului si Brasovu, loculu principalu Brasovulu;
 7. Scaunulu Sabiuului cu scaunele sasești din impregiuru si cu ceealalta parte a districtului Fagarasului, loculu principalu Sabiuului;
 8. Comitatulu Unedorei, Zarandului si scaunulu Orestieei, loculu principalu Dev'a.
- Dupa acestu planu voru ave sa incetești două municipie de acum: Comitatulu Albei superiore si districtulu Fagarasului; in inteleseulucel adeverato alu cuventului acese se voru bucați, respective se voru incorpora altorui jurisdicțiuni. Cele-

alte municipie de pâna acum asiá descenda se voru impreună, asiá d. e. Clusiu si Tard'a, Solnociu interioru si Dobac'a etc. si voru pierde numai unele cereri, a căroru incorporare la alte iurisdictiuni e de lipsa din respectula administratiunei.

Cu aceste 8 iurisdictiuni in Transilvania aru fi dupa proiectul ministrului de interne in tota Ungaria, computandu-se si confiniu militariu provincialisatu, 52 comitate, asiá dara dincóco de Délu-mare in propria Ungaria aru avé sa incete de a exista 9 comitate că iurisdictiuni independinti.

Lucrările dela Pôrt'a de feru.

Diariu „Le Constitutionnel“ vorbindu despre lucrările dela Pôrt'a de feru, dice :

Cestiunea regulării Dunarei, la trecerea dela pôrt'a de feru, este inca obiectul negociațiilor intre puterile riverane . . .

Cuventul de putere, intrebuintatul aici de către fôia francesa, este o afirmare mai multu a autonomiei noastre, care, constată pâna la evidenția ceea ce diserâmu într'unu numru trecentu cându fu vorba despre modificarea tractatului de Parisu, facut la 1871 la Londra : România, fiindu unu statu suveranu, dicem, impreuna cu dreptulu internaționalu, ca principalele caractere cari disting statele intre ele, este suveranitatea loru. Astfel o națiune care se governă sigura, sub ori-ce forma, este unu statu suveranu. Sub acestu nou punctu de vedere, statele in raportele loru intre ele iau titlulu de puteri, acestu titlu este consacratu de dreptulu poporeloro.

Acesto adeveru fiindu consacratu, in ceea ce privesce, nu putemu sa considerâmu acesta modificare relativa la Dunare, adusa in 1871 tractatului de Parisu, decât că o recunoșcere mai multu, ca adeca România fiindu unu statu suveranu, cu același chiaru este și o potere.

Trecendo preste acestu adeveru, recunoscutu si de press'a strana si care nu se pote negă de nimenea, sa continuâmu cu ceea ce dice fôia francesa :

La 19 Ianu din urma, s'a incheiatu intre ambasadorele Austriei la Constantinopole, du conte Ludolf, si ministrul afacerilor straine al Turciei, o conveniune preliminaria care recunoscse, in principiu in numele celor două puteri, necessitatea de a regula acesta parte a fluviului, prevediendu in acela-si tempu conclusiunea unui imprumutu comunu pentru a executa marile lucrări.

Acesta conveniune n'a potuto primi execuția sea definitiva, din cauza obiectiunilor radicate de către guvernul român si serbu, state riverane si cari, cu totu dreptulu de suveranitate al Portiei, ceru sa ia parte la execuție. Guver-

nul turcescu s'a vediutu obligatu de a ajurnă puneră in vigore a conveniunii acceptandu adesuna celor două principate. Astfelu este la ora de fatia, starea diplomatica a afacerii.

Venindu la partea technica care interesă comerciul tuturor statelor, fôia susu mentiunata, aretandu in parte dificultățile ce intempina comerciul nostru din cauza stâncelor dela Pôrt'a de feru, inchide astfelu cu articolul seu :

Dupa cum se vede, navigatiunea pre Donare este totu-déun'a mai multu său mai putenu supusa intemplierilor si chiaru periculelor. Este de sperat ca bun'a vointia a tuturor statelor riverane va contribui că sa aplaneze dificultățile politice, cari singure impedeaca prompt'a execuție a unor lucrări atât de utile pentru prosperitatea comerțului localu si internationalu alu Dunarei.

Ce amu disu noi alta decâtă acela, cându aretarâmu in mai multe numere dearendulu ce suntu lucrările dela Pôrt'a de feru, si care este importanta loro pentru comerciul român?

Vederile noastre suntu impartasite de fia-care omu de bunu simtiu, si nu mai remane nici o inimică pentru nimeni ca cându dice : lucrările dela Pôrt'a de feru, — intielege : desvoltarea comerțului român si asigurarea sea prin liber'a navigație pre Dunare.

Nomai opositionea nu voiesce sa intielege acela, pentru ca numai ei i place că sa sacrifice totu intereselor cele de partidu diu'a.

„Cur. de I.“

„Tagblatt“ din Vien'a a anuntat celu dintâi ca imperatorele Germaniei va întorce visită regelui Victoru Emanuelu la România. Acesta noutate atâtă a disperat pre ultramontani, incetu unu diariu ungurescu de acela categoria, „Magyar-Állam“, face unu apel.

„Vulturul prusianu, dice același fio, merge la România! Imperatorele Coilaume va îndrasni dura a pangari acestu pamentu clasicu, astazi desonorat de aventurieri, confrati de ai lui! Si va gasi in se unu Orsini pentru a avé ingrijire de asemenea vizitatori său pote foecu cerului va isbi Quirinalulu..

Independintu a belgica reproducendu aceste renderi, dice ca nici Orsini nici foecu cerului nu va opri pre imperatorele Germaniei sa visiteze cetatea eterna. Dupa unu corespondentu alu seu din Berlinu, acela cătoria, despre care atâtă a vorbitu diuarele, a fostu intrerupta din cauza ordonantie medicilor, fatia cu excentrică sanetate de care se bucura acum imperatorele.

Pre cându regele Victoru Emanuelu se află in capitala Austriei, turbarea ultramontanilor crește. Organele loru cele mai declarate nu ascundeu

acesta turbare, ci se manifestau pre fatia prin atacuri violente si prin cuvinte cari aretau neplacerea ce le causă acea visita regala.

Unul din aceste organe, Vaterland, voiă chiaru a provocă o mare demonstrație la 20 Septembrie, cându regele se află in Viena. Era vorba de a se celebră unu serviciu funebru in onorea soldatilor papali morți aperandu România contră armatei italiane.

Gouvernementul austriacu in se a interdisu acela demonstrație ; a facutu ce-va mai multu, a secuestrat numerul acestui diariu dela 17 Sept. pentru unu articulu contra regelui Italiei, si care, de circunstanța, era incastrat cu negru.

O alta fioa catolică, din Munich, dă cea mai mare alarmă in privinti'o intrevederei dela Berlinu. Face a se crede ca d. de Bismarck si Victoru Emanuelu au si pronunciati desființarea Austriei si nu se intalnescu decâtă pentru a se intielege asupră epocii cându sa se execute.

Visită ce Victoru Emanuelu a datu curtilor din Vien'a si Berlinu continua a fi obiectul de preocupatiune a intregei prese. Dupa unele diauri alianti'a intre cei trei suverani aru si si dejă subsemnatu, dupa altele se crede, ca Victoru Emanuelu nu va uită ca națiunea sea apartiene cu totulu altor rase decâtă celei germane, si prin ormare si spiritul de conservație națională dictéză unu altu corint decâtă celu pre care laru gasi in albia riului Sprée. Se sciu in adeveru de tota lumea greutățile ce popimea a sulevat in Itali'a; in se acesta plaga a jesuitismului, care in Spania lupta alătura cu bănde carliste, punendu incendiul si omorul, care in Francia se inhama cu reverentia la caroul dreptulu divinu a lui Enricu alu V-lea, credem ca este in ultimele sele agonii, si imperiul teocratici va fini odata pentru totu-déun'a, spre onorea vîcului nostru. — Evangeli'a si politică trebuiesc a ramâne in veci despartite, si acelo ce s'a consacratu lumiei spirituale nu pote, fără usurpatiune, a pune degetul in sgozotul lumii profane. — Nu este evangelicu, nu este faptu creștinu, că popimea sa imbracise die drapelul alb, tricoloru, său rosu, cându biserică chama de o potriva pre toti in altarul său, si imperiul ei se scie ca nu este in același lume, ci in cea spirituală, la care trebuie a chiemă poporele prin lumina, abnegationu si multă virtute. — Pentru ce ore adoratorii vaticanolui nu urmăramosu exemplu a institutorilor din Belgia, cari in dilele trecute se reunira la Anvers, in numeru de preste 1200, spre a discută asupră mediul mai practice de a lumină poporul, a propagă prin sciulcia iubirea si apropiarea intre națiuni, iera nu incendiul si asasinatul, cum cere pre săntul Episcopu alu Ungariei prin organulu seu

lui ; mii de mii slugi lui si intunecere de intunecare stau inaintea lui ; judecătoriul si siediutu si cărtile s'a deschisu".

7. Frica mare fratilor, fiori si cutremuru, voru veni in acea ora, cându acel'a va exprima sentinti'a de judecata fără nici o resvera la omu, si se voru deschide cărtile in cari stau scrise faptele si cuvintele noastre, cari — in vanitatea nostra — le-amu comisul său vorbitu in același viția, ne remanendu ascunse de dinaintea lui Domnul, care esamină animile si rarunchii, după cum e scrisu¹⁾: „Toti perii capului vostru suntu numerati“, adeca toate cugetele si ideile, preste cari vomu trebui a ne dă săma inaintea judecătoriului. — O! căte lacrimi aru trebui sa versăm pentru acea ora, si noi suntem fără grigie? O! cum ne vomu plange noi insine si ne vomu lamenta, cându vomu vedé mununatele daruri, cari le voru primi dela Imperatul marirei acelei, cari aci s'a luptat bine, si cându cu ochii proprii vomu privi imperatia cerului oca necuprinsivera de o parte, iera de alta torturile infiicosante ; in midilucu intregu genul omenescu, dela celu intâi zidit — Adamu, pâna la celu din urma produsu, toti cu cutremuru plecandu-si genunchii, si plecati rugandu-se, după cum se află scrisu : „Viu suntu eu, dice Domnului, ca mie se va pleca totu genunchiul²⁾.“

8. Atunci, o prietenă ai lui Christosu, va sta într-o omenește intre imperatia cerului, si pe deșpașa, viția si moarte, netemere si frica, — toti asteptandu-o a infiicosata a judecătiei, fără că unul se pote dora ajutăcelui-laltu. — Dupa acestea se va cere dela fia-care, confessiunea credintei si vo-

tu bozediului seu, credintă curata de ori-ce eresu, sigilu (bozediul) neavematu, si vestimentul ne-petatu : „Căci toti in giura voru aduce regelui daruri³⁾.“ Toti, adeca, cari că civi au fostu inscrisi membri ai stei bisericăi, voru fi trasi la dare de séma dupa pusetiunea si starea loru. — „Cei poternici voru fi aspru cercati⁴⁾ după cum este scrisu : „Cui i s'a datu multu, multu se va cere dela elu⁵⁾; si mai departe : „Cu ce măsură veți măsură, vi se va măsură⁶⁾.“ Dealtmintrea, fia cine-va mare ornicu, toti de o potriva, aceeași credintă amu marurisit, si acela-si sigilo amu primito. Toti in-tu unu modu amu abdisu diabolului, fiindu ca acel'a prin suflare a fostu alungat si totu amu incheiatu legatura cu Christosu, si adorando-lu i-am facutu omagiu, incatul s'a urmatu si priceputu adeveratulu intielesu alu misteriului bozediului si lepadarea de celu strano.

9. Același lepadare, care suntemu provocati a o face la bozedu, s'ară vedé — după cuvinte — a nu avé intielesu, sensala loru in se este forte sublimu ; si cine le pote tine și de trei ori ferice. Cu putine cuvinte abdicem dela totu, ce numai se numesc reu si este uritu inaintea lui Domnul. — Nu numai la unul două, său dicece lucruri abdicem, ci dela totu, ce e reu si inaintea lui Domnul neplacuto. Celu ce se bozedă dice d.e. : „Me la-pedă de satană si de tota lucrurile lui⁷⁾.“ — De

³⁾ Is. 75. 12. ⁴⁾ Intet. 6. 6. ⁵⁾ L. 12. 98. ⁶⁾ Math. 7. 2.

10) Stulu Parinte, intielege aci pre cei ce se bozedă in versă, dura scăzută si are ratinea togmai asiă si astadi, căci confessiunea facuta de nasi in numele pruncului micu, e togmai asiă de valida si pentru elu atâtă de obligatoriu, că cându — pricependu — o aru si facutu singură pin convingere.

FOLIÓRA.

Din scările stului Ephraemu Syru.

(Despre cele patru lucruri din urma.)

A dô'a venire a Dului nostru Iis. Chr. său judecată din urma.

Motto : „Intru tôte faptele tale aduti aminte de lucrurile din urma, si in veci nu vei gresi.“

Sirachu 7. 39.

(Urmare.)

6. Oare care sufletu se va află atâtă de bine care se pote sustine acestea? Căci ceriul si pamentul voru loă fugă, după cum ierăsi Teologulu dice¹⁾ : „Să amu vediutu unu tronu mare alb, si pre celu ce siede pre elu. Dinaintea fetiei lui fugă pamentul si ceriul, si nu-si află locu“. — Mai vediut'ai cându-va asiă lucruri infiicosante? Ai cautat spre ce-va neindatinat si inspaimantatoriu, că la aceste? Cieriul si pamentul fugă, si cine va pute să? Unde sa fugim noi peccatosii, cându vomu vedé scaunele punandu-se si pre Dlu eternitatei, siediendo inainte! cându vomu privi la cetele nenumerate, cari cu frica voru săi in giuri? Atunci eata implinita profeti'a lui Daniilu²⁾ : „Vediut'amu, dice elu, pâna ce s'a pusu scaunele si au siediutu celu vechiu de dile. Imbracamintea loi eră alba că zapădă si perolu capului loi că lână curata; scaunala lui para de focu; rōtele lui focu arditoriu. Rō de focu curgea esindu dinaintea

¹⁾ Apoc. 20. 11. ²⁾ Dan. 7. 9. ff.

¹⁾ Luc. 12. 7. ²⁾ Luc. 12. 7.

„Magyar-Allam“. — Sa lasâmu înse pre acești camponi ai dreptului divinu, și sa trecemu a ioregistrâ cele ce privescă tiără năstră: Ni se spune ca între cele intâi proiecte de legi, de care urmăedia a se ocupă cameră în sesiunea dela 15 Noembrie viitoru, va fi negresită și reformă legei comunale, stabilindu că base a alegerei cele patru colegie ale legii electorale. Consiliul comunulu alesu, în atare modu, nu se va reunî decât odată pre anu spre a alege o comisivione permanentă, care să dirige lucrările, să incheie socotelele și să votedie budgetul; totă cele-lalte cestioni cum și aplicarea budgetului, se voru efectua de primariu, cu concursula comisiunei permanente.

„Vocea Cov“

O telegrama din Madridu, cu dată 19 Septembrie, ne face cunoscute, ca după o lungă discussiune în cortesi, du Castelaru a luat cuventul la trei ore de diminetia. Elu a pronunciatu un nou și eloquent discurs în care a disu, ca fără multă mesură și prudentie, este preste potinția a scapă libertatea și republică. A adaugat ca drapelul ce republică opune monarhiei absolute este acela alături libertăției religioase contră intoleranței, alături libertăției contră tiraniei; apoi a demonstrat ca a fostu trebitoriu de a combate ore-cari preocupatiuni esagerate și de a desfășură o extrema intelepciune pentru a castigă, ieră nu a se espune la totă perderile.

Oratorulu spune ca a fostu necontentu în disagree cu du Pi y Margall, căci elu urmează o scăla deosebită din punctul de vedere economicu și socialu.

Du Pi y Margall a esită din ministeriul de finanțe pentru ca urmă o politica contraria cu acea a oratorului. L'a aprobatu înse în totu-déon'a gândindu ca elu va restabili unu governamentu alături.

Domnulu Castelaru declară ca n'a perdu credința în principiile sale și ca se va servi de generali de diferite opinioni, numai să fie liberali și patrioti, pentru ca resbulu nu se face numai cu entuziasmolu, trebuie și experientia și sciuntia. Oratorulu crede ca trebuie în asemenea casuri să se facă ore-cari concesiuni într'o partita și altă. Există contră principiului federalistu o mare reacțiune, a disu elu, care trebuie combatuta: poporul crede ca miscarea cantonală este o probă de o rea federatiune. Republică n'are inconvenientele monarhiei.

D. Castelaru aduce aminte ca constituutiunea statelor unite a costat diece ani de munca. Roga pre deputati a nu perde pacientia. Elu nu crede ca dictatoru va pute să pierde republică.

D. Castelaru termină angajându pre cortesi sa aiba confiunță.

D. Diazu Quitero se aperă ca aru și participatu

care lucruri înse? asculta: de curvia, adulteriu (pré curvia), de necuratia, minciuna, furtu, invidie, fermecatoria, vrajitoria, injurări; de mania, furia, loarea numelui lui Ddieu indesertu; inimicitia, cărtă, postă de resbunare și jalusia. Eu me lapedu de b-e-t-i-a, vorbe netrebnice, mandria și lene. Me lapedu de batjocuri, jocuri și cantece diavolescă, profanări, prostituiră, prediceri augurali, conjurarea spiritelor, superstițiuni etc. — Si ore pentru ce aducu atâtate înainte? căci nu este tempo de ajunsu spre a le pote espune pre totă. Sa trecemu deci preste cele multe și sa declarăm simplu: Eu me lapedu de totă datenele superstițiōse, cari se potu vedē cu privire la sōre, luna, stele, isvōra, arbori și la respanthii, înfrumuseitate cu colori, radie și o multime de lucruri desgustătoare, cari nomai ale numi suntu ruginătoare și periculouse. De totă acestea, și de cele loru asemenea, ne lapedâmu cându deponemu sacrulu juramentu în săntulu botez, de ore-ce scimusca sunta lucruri și înveitatori ale diabolului. Acestea totă le-amu fostu înveitato mai nainte, cându înca ne aflâmu intru intunerecu sub domnia diabolului, mai nainte de a ne resari lumină, fiindu venduti sub pecatu¹⁾. Dara de ore-ce iubitoriu de omeni și pré induratulu Ddieu a voită a ne scôte din acesta retacire, asiā ne-a cautată pre noi resarcitulu celu din finalitate²⁾ și se aretă darolu lui Ddieu celu mantuitoriu³⁾, și s'a datu pre sine resarcire pentru noi toti⁴⁾, și ne-a scosu din desertaciunea Idolilor, căci din gratia i-a placută a ne innoi prin apa și prin Duchi.

¹⁾ Rom. 7. 14., ²⁾ Lue: 1. 78.; ³⁾ Fil. 2. 11;

⁴⁾ Ibir. vier. 14 și I Tim. 2. 6.

la insurecțione cantonală. Elu dice ca Spania este istoria cea mai intelectată; negă existența demagogiei și întrăba ce crime au fostu comise.

D. Pi y Margall respunde la discursulu dui Castelar.

D. Castelar reia cuventulu. Elu descrie situația ticei și calcă insurecțione la numerul de 50 mil. Declara ca voiesce a scapă libertatea prin totă midilōele; demonstră apoi ca numai cu republică unu guvernă alături ordinei și alături păcei pote sa existe.

Déca republică va forma o armata forte și disciplinata, déca armată nu va face prononciamente pote sa asigure ca republică se va intără.

Noulu guvernatoru din Alicante a autorisat pre totă juntele din provinția sea a organizat, fără distincție de coloare politică, cete armate cari se luptă contră carlistilor.

Varietăți.

* * * Banchetul de duminică treonta a fostu o festivitate din cele mai placute, care déca ne ieră tempulu și spațiu meritată o descriere mai pre largu. Afara de toastele oficiose au mai fostu și altele care au radicatu însemnatatea banchetului. Ospeti au fostu preste suța.

* * * (O descooperire.) Unu corespondent militariu alăturiul „Tagesspresse“ scrie: Pre tempulu petrecerei regelui din Italiă aici a venit vorbă și la admirul Tegetthof, și se enară ca densulu indată după batalia dela Lissă aru fi primitu dela regimulu Angliei și alături Nord-Americei în formă cea mai bună propunerea oficioasă de a intră în servitiul acestoru dōue state, se intelegeră de sine, ca sub condițiuni forte splendide. Eroului marinu recunoscendu onoarea data și multiamindu a respinsu aceste propuneră cu acea adaugere, ca elu că austriacu voiesce să remâna în servitiul Austriei. Unu oficiu italianu, care prin posetiu-nea sea de stunci eră în stare a se informă mai de aproape despre acăstă, adause: „Si Prussia, care a dăbiă dela 1866 se nesuksesce a desvoltă o putere maritimă, a facutu în acelă-si tempu bravului admiralu proponeri, de a intră în servitiul ei. Propunerile i se facută ce e dreptu nu directu, ci prin intremediilor, dara eu potu asigură, ca s'a facutu cu totă seriositatea.“ Prin acăstă se adveresc pre deplinu o faima ivita déjà pre tempulu acelă, dara putinu respandita și de aceea trasa la indoieala. Se mai poate adauge, ca Tegetthof n'aflatu propuseniile Prusiei demne de unu responsu. Lucrul nu are lipsa de nici unu comentariu.

* * * (Istoriografii lui Napoleonu III.) Din 16 Octombrie se dice, ca va apărea în fasciculi: „Mem-

orialulu din Chislehurst⁵⁾, istoria populară ilustrată a guvernării lui Napoleonu III, care se va edă sub conducerea domului Paulu de Cassagnac de o grupă de autori. În prospectu se dice: Sub dictatulu lui Napoleonu I a scrisu contele Las Casas „Memorialulu din Sanct Helena“, și asiā scriemu și noi ore cum sub dictatulu lui Napoleonu III „Memorialulu din Chislehurst“, de ore-ce acestu opuva fi reflecții, astă dicendu fotografii ideilor, scrierilor, chiar și a cuvintelor pronunciate de acelu principie, căruia Francia îl deloresce atâtă multiamita și pre care l'a recompensat atâtă de reu. A aretă pre elu doilea imperiu în adeverata sea lumina, a respunde nedreptătilor scrierii defaimătorie prin glasulu mare și impartialul alături, a alege după Cesaru pre Augustu; a lasă sa reinvie gloria unui imperiu căruia i compete în a dōuă diumetate a vîcului XIX cu totu dreptulu rangușu intâi; a aretă, ce a fostu Francia sub de cursulu celor 18 ani și ce aru fi potutu fi înca fără de necurmatele incercări a neimpacabililor sei inimici în intro, a adeveratilor alături ai strainului. Acăstă e problemă ce și o pusera acesti istoriografi și pre carea au de cugetu sa o și duca în deplinie. —

* * * (O mōrte infioratore). În dilele acestei s'a templat în baile dela Schemnitz o nenorocire însăpașmentătoare. Montanistul Bednar, care era ocupat în asiā numită scavatura a lui Sigismundu, și aduse aminte ca a uitat ce-va de asupra și dete unu semnu paditoriu, că acesta să-lu scăda din scavatura (grăpa patrată) la lumină dilei. Paditoriu chiemă pre masinistu, care se jocă în cărti în o casa no departe de loculu acestă, și acestă venindu porni masină de eboru și Bednar fu trasu pre o sfârșită susu. Masinistul passionat de joculu cărilor în locu de a remâne la masină lucratória, după cum i demandă datorintă sea, se reintorse la cărtile sele și lasă aborul în cursu. Cându ajunse săiu'a, în care era Bednar, la acelu punctu, unde săi masină, montanistul numito voia să parăscă săiu'a, dera nu era nimene, care să inchida eborul. În zedaru strigă paditoriu după masinistu, sfără de drotu se ropse și nesericitulu Bednar cadiu în grăpușă de 214 stângini asfunda. Părțile trupului lui stau risipite, ici o mână, colo unu picioru, și în altu locu o parte din capu, din care a improscato în totă părțile creeri. Întăinele lui înca erau aruncate, cu unu cuventu totu corpulu seu era sdrumicatu, asiā incătu abia se potura adună părțile risipite. O veduva și trei orfani minoreni deplangu mōrtei nenorocita a celui ce le-a datu pânea de totă dilele. Se ascăpta cu totu dreptulu, ca masinistul care părtă vină acestei nenorociiri nu va scapă de pedepsă meritata.

* * * (O nenorocire). La deînă de vii din Visegrădu deasupra drumului ce merge pre

avutii și seracii, cei mari și cei mici, și voru dă ratione preste lucrurile loru ce le-au facut, căci scrisu este: Noi toti trebuie să ne aretăm înaintea divanului lui Christosu, că să ieș fia-care, după cum a facut, cele ce s'a lucratu prin trupu, ori bine ori reu.⁶⁾ Si în altu locu este scrisu: „Nu este nici unola care se scape de mână mea.“⁷⁾

11. Asculțătorii: „Rugamu-te că să ne descrii nouă, ce se va întemplă după acestea“.

Ephraemu: „Eu vréu să vorbescu, în doreea animei mele, ci voi nu ve-ți să în stare a asculță cele ce se voru întemplă după acestea. Se înocătă, iubitilor în Christosu.

Asculțati; Suntă aceste lucruri înca și mai înfricosante, că cele espuse mai susu, și cari le-amu înveitatu dela tine?

Inveitatoriul respunse plangendu: Intre lacremi voiu a continua; căci săraci nu e cu putinția a espune aceste lucruri de ore-ce suntu cele din urma; ci fiindu ca Apostolul⁸⁾ ne-a impus, a le concrede aceste omenilor credinciosi, și fiindu ca voi sunteți credinciosi, asiā vi le voi concrede vă, și voi ve-ți înveită pre altii. — Si fiindu ca, la această temă, o amaraciu adanca a cuprinse animă, asiā și-ți și voi compatimitori, binecuvantători frati.

(Va urmă.)

⁵⁾ II. Corint. 5. 10. ⁶⁾ Mois. 32. 29.; ⁷⁾ II Timoth. 2. 2.

⁸⁾ Ephes. IV. 22—24. și Colos. III. 9. 10. ⁶⁾ Gal. 5. 24. ⁷⁾ Math. 12. 37.; ⁸⁾ Luc. 19. 22. (Iob. 15. 6.; II Sam. 1. 16.); ⁹⁾ Ephes. 6. 4.

Jânga Dunare dela Szt-Andrei către Granu, se slobodă în 28 Sept. n. din o baie de piatră o masă mare de pietri și ucise pre doi miri, Sigismundu Szeles și Adele Prindl. De multu tempu e aici să dinjosa de Granu la délala asinului viéti'a passan-tiloru in asemenea pericula.

* * Un englesu fără curaj osu. Unu bogatu englesu, trecându pre la Parisu, se luă la cărtă septamână trecuta cu unu italianu in ună din marile casenele ale bolevardului. Voî a se bate cu pomuui. Italianulu nefiindu de locu expertu in art'a placuta lui John Bull, propuse insulariului unu duelu cu pistolulu. Dupa ce se opuse multo, englesulu primi, și luna din urma, căci una copilu al Albioniei nu face nimic Dumineca, se aretara la loculu destinat.

Asiediat la 20 pasi, adversarii trebuien se traga fia-care o lovitura de pistolu.

Englesulu trase celu dintâi, dura nu nimeri. Italianu ochă dejă pre adversaru cându ace-să striga :

- Ii cumpera lovitura de pistolu.
- Cu câtu ? respunse italianulu.
- Cu 1000 de guinee.
- Nu ! si continua de a-lu ochi.
- Doue mii.
- Nu. Si se prepară a slobozî cocosioul.
- Patru mii !
- Asiă primescu !

Si pentru o sută mii franci, lasa josu arm'a. Mergu se prăndiesca la hotelu și acolo, englesulu se achita de fioul Ausoniei.]

(Danube).

Concursu.

Pentru ocuparea statiunelor de invetitoriu devenite vacante aflatore in protopresbiteratulu tractului Cetăției de Pétra (Kövár Vidék) se deschide concursu pâna in 30 Septembre si 7 Octobre in care dile va fi alegerea.

Emolumentele suntu:

- a) Tinteusu iulu - mare 120 fl. v. a. si quartiru.
- b) Fonatiie 130 fl. v. a. si quartiru.

Doritorii de a ocupă acestea statii suntu pos-ti recursele loru in sensulu statuteloru organicu bine instruite ale substerne la scaunulu protopresbiterulu pâna la terminulu prefisit.

Fauresti in 12 Septembre 1873.

In contilegere cu comitetul parochialu.

(1-3) Ioanu Greblea,
protopresbit. gr. or.

Ad. Nr. 244 — 1873.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetatoresci la scol'a confessională gr. or. din Palosiu protop. Palosiului, se scrie prin acést'a pâna in 29 Septembre st. v. a. c. concursu.

Emolumentele suntu:

In bani gata 140 fl. v. a. din cas'a alodiala ; quartiru liberu in edificiulu scolaru și lemne de in-caldită.

Concurrentii pâna la terminulu mentionatua sa-si tremita la subscrișulu documentele de cualificatione, constatându absolvirea cursului pedagogicu și adona clase gimnasiali. Alesulu va fi obligatul și cu supravegherea preste adjunctu, și indreptarea ace-săia.

Palosiu in 16 Septembre 1873.

Cu contilegerea comitetului parochialu.

(1-3) Teofilu Gheaj'a,
adm. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetatoresci la scol'a confessională gr. or. româna din Beriu protopresbiteratulu Orastiei se publica pâna in 15 Oct. a. c. st. v. concursu.

Emolumentele suntu:

1. Salariul anualu de 105 fl. v. a. din cas'a alodiala.

2. una fenaliu de 1 caru de fenu.

3. quartiru liberu in edificiulu scolei și lemne pentru incaldită de ajunsu.

Doritorii de a ocupă acesta statiu au a sub-

sterne suplicile loru instruite in sensulu stat. org. și adresate Pré Onor. D protopresbiteru Nicolau Popoviciu in Orastia pâna la terminulu susu etinsu. —

Invetitoriolu i obligatul pre lângă obiectele proponande in scola sa conduce in tota Dumineca' și serbatorea cantările bisericesci la săn'a liturghia ; de unde 'si va trage venitul usualu.

Beriu in 19 Augustu 1873.

In contilegere cu Protopresbiterulu respectivu.

(1-3) Comitetul parochialu.

Concursu.

Pentru ocuparea celor două posturi de invetitoriu la scol'a gr. or. din Opidulu Ocn'a superioara, cu terminu pâna la 15 Octobre a. c.

Cu posturile aceste este impreunato salariul de 205 fl. v. a. ; cu prospectu de immultirea acelui pâna la 300 fl. v. a., din care fia-care invetitoriu are jumetate. (1/2)

Doritorii de a ocupă aceste statii, au a-si adres'a concursele loru, bine instruite la subsemnatul comitetu parochiale, dovedindu, ca suntu de relegea gr. or. si au absolvatu studiele pedagogice ori clericali la institutulu nostru din Sabiu.

Ocn'a superioara 12 Septembre 1872

Comitetul parochiale in contilegere cu P. Administratore.

(1-3) Ad. Nr. 242—1873.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de parochu in vedut'a parochia gr. or. de clas'a a 3-a Hasinaleu tractulu protopopescu alu Palosiului, se deschide concursu conformu decisiunei consistoriale dto 23 Augustu Nr. 809—1873.

Emolumentele suntu:

1. Cas'a parochiala cu cladirile economice ne-cesare, cu gradina de pomi și legumi.

2. Portiune canonica statutore din 10 jugere, aratura și fenatiu.

3. Dela fia-care familia cu fumă 2 ferdele de cucuruzu nesfarmitu tóm'a, 1 ferdelu sfarmitu primavera și 1 ferdelu ovesu, séu 1/2 ferd. alte bu-cete in pretiu.

4. De fie-care mosia de sorte o capită de fenu și un'a de otava.

5. Dela 10 familii neurustici 2 ferdele cucuruzu nesfarmitu de familia.

6. Venitulu stolare ususul dela 600 suslete. Computate tôte in bani dau unu venitul anualu de 400 fl. v. a.

Competitorii, concursele instruite in sensulu „Stat. Org.“ le voru ascerne pâna in 17 Octobre a. c. subscrisuloi, documentându celu putinu absolvirea gimnasiului inferioru, pre lângă cursula clericale in institutulu nostru gr. or.

Palosiu 16 Septembre 1870.

In contilegere cu comitetul parochialu.

(1-3) Teofilu Gheaj'a,
Adm. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetitoriu clas'a I-ma la scol'a rom. gr. or. din com. Sesciori impreunato cu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. și quartiru naturale in edificiulu scolei, se deschide concursu pâna in 25 Septembre a. c. st. v.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si asterne concursele loru instruite amesuratul „Statutul organicu“ prö onoratului Domnu Protopenu Ioanu Tipciu in S. Sebesiu. —

Sesciori in 1 Septembre 1873.

Comitetul parochiale

(3-3) Ioanu Stoicuția
parochu că presedinte.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetitoriu la scol'a confes. gr. or. din Dev'a.

Emolumentele impreunate cu acestu postu st 250 fl. v. a. salariu anualu, quartiru liberu, gradina de legumi și lemne trebuinciose.

Doritorii de a ocupă acestu postu sa-si astére concusele loru insocite de documentele prescrise.

prin „statotolu organican“ comitetolul parochialu din Dev'a pâna in 30 Sept. a. c. st. v.

Dev'a in 8 Septembre 1873.

In contilegere cu protopresbiterulu tractu-lui Devei.

Comitetul parochialu.

Dr. Lazaru Petru,
pres. comitetului paro-chialu.

(3-3)

Nr. 214—1873.

Concursu.

Pre bas'a bugetului preliministu de adunarea generale a Asociatiunei tranne tienuta in 1872 la Sabesiu p. XVII, adoptatu in siedint'a de astazi si pentru anul 1873/4, se publica prin acést'a concursu, la urmatorele stipendie si ajutorie :

- 1) La unu stipendiu de 150 fl. v. a. pentru unu juristu in patria.
- 2) La unu stipendiu de 60 fl. v. a. pentru unu gimnasistu.
- 3) La unu stipendiu de 60 fl. v. a. pentru unu elevu dela scol'a reale.
- 4) La 6 ajutorie de căte 50 fl. v. a. pentru 6 sodali de meseria, qualificati de a se face maiestrii.
- 5) La 20 ajutorie de căte 25 fl. v. a. destinate pentru 20 invetiaci de meseria.

Terminul concursului pentru stipendiale si ajutoriile susu amintite, se desfige pre 20 Octombrie cal. nou 1873.

Concurrentii la stipendiale de sub posit. 1, 2, si 3 au de a-si asterne la comitetul asociatiunei tranne pâna la terminulu susu indigitatu, concursele loru provediute a) cu carte de botezu, b) cu testimoniu de pre semestru II-lea anulu scol. 1872/3 c) cu testimonio pe paupertate, d) cu reversu despre aceea, cumca ajungendu la stare se voru face membrii ai asociatiunei, in fine, concurrentii la stipendiu de sub posit. 1) voru avea de a mai alatură la concusele loru si reversu despre aceea, cumca absolvendu studiele se voru apleca in patria, incătu 'si voru astă postu coresponditoria.

Dela concurrentii la ajutoriile de sub posit. 4, pre lângă atestatulu de botezu, se recere, că sa produca adeverintia dela maiestrulu resp. despre aceea, cumca suntu qualificati de a se face maiestrii.

Iéra dela concurrentii la ajutoriile de sub post. 5, pre lângă atestatulu de botezu, se recere adeverintia dela maiestrulu respectivu, despre destieritatea si diliginta in meseria, cu carea se occupa.

Fostii stipendiati pre anulu scolasticu trecuto, carii prin producerea documentelor de progresu in studia, au satisfacut conditiunilor recerute, se lasa si pre anulu scolasticu 1873/4, in usuarea avutelor stipendie, inse cu aceea conditiune, că sa produca documentu de inmatricularu dela directiunile institutelor respective, că astfelii sa se poată face dispozitiunile de lipsa, pentru asemnarea stipendielor conferite si pre anulu scol. 1873/4.

Din siedint'a lunaria a comitetului Asociatiunei tranne tienuta la Sabiu in 23 Septembrie c. n. 1873.

(2-3)

Nr. 10985 civ. 1873.

Edictu.

Din partea tribunalului reg. din Sabiu se aduce la cunoștin'a publica, cumca in urm'a cererei consistoriului archidiecesanu gr. or. din Sabiu s'a concesu vendiare libera a averei miscatore dejă pretijita din partea judecatoriei si apartinatore la remasulu Escentiei Sele alu archiepiscopului si metropolitului Andrei Barbu de Sighișoara, repausat in 28 Ianuie 1873, sub urmatorele condițiuni :

1. pretiul strigarei este pretiul staverit in inventariu judecatorescu, iéra sub acestu pretiu nu se va vinde objectulu.
2. Cumperatoriul va avea sa depune pretiul intregu de locu dupa plusferirea lui, la mâna comisariului de licitație, si numai dupa aceea va primi objectulu in possesiune.

Terminul licitației se desfige pre 29 Septembre 1873 si pre dilele urmatorie, afara de dameca si sarbatori, totu-deun'a dela 9—12 ore inainte de amedi si dela 3—6 dupa amédia in locuin'ta repausatului.

Din siedint'a tribunalului regescu.
Sabiu in 25 Septembre 1873.